

# Tajemství chemtrails: Strategie proti změně klimatu?



*Tento článek, který je dobrým přehledem tématu celosvětové modifikace klimatu, napsal Wayne Hall a poprvé byl zveřejněn v čísle January 2004 časopisu Spectre <http://www.spectrezine.org/>, což je internetový časopis Evropského parlamentu, zapojený do projektu zakládání nové celoevropské politické strany, iniciovaného německou PDS, Synapsimos a dalšími subjekty.*

Další informace jsou v poznámce pod čarou.

## **Strategie proti klimatické změně**

Wayne Hall  
Spectre Magazine  
January 2004  
2-9-4

Mrtvý bod mezi varováními před nebezpečím globálního oteplování ze strany nevládních organizací ochránců životního prostředí na jedné straně a mluvčími vlády Spojených států na straně druhé se v mnohém podobá trvalému mrtvému bodu ke konci období Studené války (jak bylo analyzováno teoretiky neutrálních mírových hnutí v 80. letech).

Stejně jako byla smlouva SALT o redukci strategických jaderných zbraní v 70., letech blokována Republikány v senátu USA, dohoda v Kjóto – velmi nedostatečný první krok směrem k omezení emisí kysličníku uhličitého do atmosféry – je blokována nepodepsáním

jejích protějšků (včetně ruského elementu, protože podpora Kjótského protokolu ze strany ruské vlády byla od prosince 2003 rozhodně vratká).

Hnutí proti jaderným zbraním, které vzniklo v 80. letech v Evropě, představovalo pokus překonat mrtvý bod systému Studené války. Tento přístup shrnul ve svých spisech E.P. Thompson, jehož odpověď na otázku: „O čem je Studená válka?“ byla: „Je sama o sobě. Studená válka je divadlo, které bylo založeno dvěma soupeřícími impresárii kolem roku 1946 nebo 1947.“

Závod v jaderných zbraních, který měl být ukončen v roce 1991, byl výsledným produktem mrtvého bodu Studené války. Mrtvý bod globálního oteplování vytvořil příslušný „výsledný produkt“, jehož obrysy se vynořují z debaty o globálním oteplování, která probíhala v polovině 90. let. Nazývá se „geoinženýrství“. V době konference v Kjótu (a v době po ní) se ve vědecko-populárních časopisech objevovala řada článků, které jakoby se pokoušely získat podporu veřejnosti pro geoinženýrství.

Jedním z jejich oblíbených témat byla myšlenka, že globální oteplování je technický, nikoli morální problém, a proto nemohlo být dovoleno, aby se stalo monopolem ekologických nevládních organizací, které sledovaly protirozvojovou agendu. Tyto organizace byly později prý zodpovědné za rozhodnutí v Kjótu uvalit na státy závazek k 15%-nímu snížení globálních emisí skleníkových plynů během příští dekády. Z ekonomického hlediska to bylo neobhajitelné rozhodnutí, které přijde řádově na 250 miliard dolarů ročně, nepočítaje cenu ztrát zboží, služeb a inovací, jejichž produkce by byla zastavena nebo odložena.

Geoinženýrské návrhy na vědomé změny chemie atmosféry a na změny podmínek zmírňování účinků skleníkových plynů byly předkládány jako alternativa k volání po redukcí emisí oxidu uhličitého, metanu a oxidů dusíku.

Geoinženýrství zahrnovalo pevninu, moře a složky ovzduší. Bylo navrženo několik nápravných opatření, jako vysazování stromů ve velkém měřítku, což se zdálo být neproblematické a skutečně si zasluhovalo podporu. Další metody, jako osévání oceánů železnými pilinami, aby se stimuloval růst fytoplanktonu, živícího se uhlíkem, se zdály být problematictější. Další zase, jako návrhy na „sluneční clonu“ vytvořenou rozptýlením milionů tun kovových částic do atmosféry, aby odrážely sluneční světlo zpátky do vesmíru dříve než dopadnou na zem a zahřejí atmosféru, byly pravděpodobně většinou geoinženýrských teoretiků posouzeny doslova jako nemožné prodat veřejnosti.

Nicméně v polovině 90. let byly učiněny odvážné pokusy dát geoinženýrství dobré jméno. Gregory Benford, profesor fyziky na Kalifornské univerzitě, odhadl, že oceány u Arktidy a Antarktidy by mohly být osety železným prachem v hodnotě 10 milionů až jedné miliardy dolarů ročně. 15 lodí, křižujících polární oceány po celý rok, sypajících železný prach v úzkých pruzích, by přišly celkem asi na 10 miliard dolarů. „Toto opatření by pohltilo asi třetinu naší roční produkce kysličníku uhličitého vzniklého spalováním fosilních paliv.“

„Ještě lepší než prach by byly mikroskopické kapičky kyseliny sírové. Sulfátové aerosoly také mohou zvýšit počet kapiček, tvořících kondenzační jádra mraků, čímž by se ještě zvýšila celková odrazivost. Nákladní lodě spalující uhlí by uvolňovaly do atmosféry sulfáty a zároveň by mohly rozptýlovat železný prach do moře, čímž by kombinovaly oba přístupy, což by bylo ekonomické.“

Pravděpodobně nejznámější z geoinženýrských návrhů, týkajících se ovzduší, byl předložen v roce 1997 Edwardem Tellerem pod názvem "Global Warming and the Ice Ages: Prospects for Physics-Based Modulation of Global Change" (Globální oteplování a doba ledová: Vyhledky na modulaci globální změny založené na fyzice), který byl později zpopularizován ve Wall Street Journal v článku s názvem "The Planet Needs a Sunscreen" (Planeta potřebuje sluneční clonu).

Teller navrhoval záměrné vynášení reflexních částic do horních vrstev atmosféry ve velkém měřítku, což byl úkol, který by bylo možno realizovat s náklady menšími než jedna miliarda dolarů ročně. To by bylo v rozmezí 0,1% až 1 % z částky 100 miliard dolarů, odhadovaných nákladů na snížení používání fosilních paliv na úroveň v roce 1990, jak požadovala Kjótská dohoda.

Charakteristickou politikou Tellera je fakt, že se vysmíval myšlence globálního oteplování a zároveň řešení problému tohoto problému navrhoval. „Z jistých důvodů,“ poznamenal Teller sarkasticky, „tato volba není tak módní jako boj proti fosilním palivům a lidem, kteří je používají.“

Teller, který je ovšem znám historii jako otec vodíkové bomby a raketového obranného programu Hvězdné války, neměl vždy úspěch při zavádění svých milovaných plánů. Například jeho ambiciózní plán použití vodíkových bomb ke konstrukci přístavů ve Spojených státech se nikdy nedostal od rýsovacích prken k realitě. Jeho sarkasmus odrážel skutečný problém: že přesvědčit veřejnost, že permanentní mobilizace tisíců letadel, aby létala ve dne v noci, 365 dní v roce, nad zemí a nad mořem a rozprašovala toxické kovy nad lidmi, zvířaty a rostlinami, je žádoucí nebo vůbec jakýmkoli způsobem obhajitelný návrh.

Gregory Benford měl pro obtíže se stykem s veřejností cit. Řekl: „Jestliže geoinženýři budou zobrazováni jako podivní milovníci vzduchu, potom nebudou mít úspěch. Budou-li řádně vykreslováni jako spojenci vědy – a skutečné ochrany přírody – mohou se stát hrdiny. Je životně důležité, aby z diskuse byli vyloučeni radikální zelení.“

Jedním z teoretiků, který pomáhali držet radikální zelené mimo debatu a možná dokonce se jim podařilo kooptovat některé radikální zelené do debaty, byl student environmentálního práva na Stanford University Jay Michaelson, jehož práce "Geoengineering: A Climate Change Manhattan Project" byla v roce 1998 publikována v univerzitním časopise. Stejně jako jméno Edward Teller, název Michaelsonovy práce je trvalým připomenutím kontinuity mezi geoinženýrstvím a závody v jaderném zbrojení. Práce je mistrovským pokusem obhájit neobhajitelné. Tvrdil, že geoinženýrství nabízí naději pro řešení klimatické změny „a jde za rámec příliš mírného a opožděného kjótského protokolu.“ Michaelsonovou základní tezí je, že „ve světě, kde je velmi nákladné redukovat emise skleníkových plynů, ti, kdo se tímto problémem zabývají, by měli podporovat politiku, která bude spolupracovat s těmi, kdo se tímto problémem nezabývají.“

Michaelson navrhuje tři možné reakce na změnu klimatu: 1) určit a odstranit její příčiny, 2) neudělat nic a přizpůsobit se změně klimatu, až přijde nebo 3) pokusit se vyřešit problém změny klimatu přímo pomocí geoinženýrství.

Prekážkou odstranění příčin změny klimatu jsou ekonomické náklady na zřeknutí se používání fosilních paliv, sociální cena v kontextu všeobecné závislosti na automobilech, otázka rovnosti, daná námitkou, že jižní národy ponесou náklady na řešení problémů

vytvořených na severu a krutý fakt, že vnučení regulačního režimu půjde proti jejich bezprostředním zájmům.

Výhoda druhé alternativy, nedělat nic, spočívá v tom, že pokud jsou prognózy správné, změna klimatu brzy pomine a nastane to, co Michaelson nazývá „absencí problému“. Stále katastrofičtější důkazy reálnosti změny klimatu pravděpodobně usnadní získat konsensus k provádění preventivních regulací. Ale potom vyvstane problém volby priorit: co a kdo by měl být zachráněn a co a kdo by měl být ponechán svému osudu?

Tyto nevýhody vedly Michaelsona, jak říká, ke třetímu řešení pomocí geoinženýrství. Geoinženýrství změnilo priority od zkoumání, zda se zeměkoule otepluje k praktickým opatřením, která mohou být provedena okamžitě. To by na rozvojový svět nekladlo vyšší požadavky než na rozvinuté země. To by skutečně rozvojovým zemím umožnilo „vézt se zdarma“ na projektu financovaném převážně průmyslovými zeměmi. „Protože by to omezovalo růst v rozvojovém světě méně než regulace, umožnilo by to rozvojovým zemím rychlejší pokrok na cestě od vážných ekologických hrozeb v podobě nedostatku pitné vody, znečištěného ovzduší a ztrát orné půdy pomocí ověřených prostředků jako jsou čistírny odpadních vod, novější (čistší) automobily a továrny a moderní zemědělství.“ Spoléháním se na technologické inovace a rozvoj by geoinženýrství zvýšilo roli soukromých subjektů na úkor vlády. Místo požadování všeobecně rozšířeného vynucování komplexních a růst ohrožujících pravidel by geoinženýrství poskytlo soukromým firmám finanční stimul k řešení problému klimatické změny.“

Přes celou svou okázalou oddanost geoinženýrství, Michaelson ve finální analýze připustil, že „geoinženýrství jde téměř proti všem hlavním trendům v současném environmentalismu.“ Sypání železného prachu do moře a „sluneční clony“ léčí povrchní symptomy, nikoli hluboké příčiny a nezabíjí „dvě mouchy jednou ranou“ jak by to dělal seriózní program boje proti odlesňování nebo snižování emisí skleníkových plynů. Existuje mnoho detailních důkazů, že ve skutečnosti si liboval v kontroverzním charakteru svých vlastních návrhů k vytvoření politického klimatu, který by umožnil implementaci reálných řešení globálního oteplování. „Kdyby vznikla seriózní debata,“ říká, „šok z geoinženýrství by mohl zeslábnout v kontextu racionální reflexe nákladů na klimatickou změnu.“ Ale pro vznik takové seriózní debaty by spouštěčem byl pouze šok veřejnosti z realizace navržených opatření. Je třeba nejen navrhopat, ale geoinženýři musí i konat, geoinženýrství musí být veřejně uznáno, musí být předmětem veřejné debaty podobně jako geneticky modifikované potraviny, klonování nebo jaderná energie, za něž zájmové skupiny lobují i proti nim.

Uznání geoinženýrství veřejností, obhajované v 90. letech Benfordem, Michaelsonem a dalšími se však nekonalo. Média se nepokusila udělat z geoinženýrů hrdiny a zobrazovat je jako spojence vědy a skutečné ochrany přírody. Existuje mnoho skeptiků globálního oteplování, kteří říkali, o čemž jsou dokonce záznamy, že zprávy o geoinženýrských aktivitách – letadla ve velkém měřítku rozprašující aerosoly v horní atmosféře – nemohou být pravé, že takové aktivity nemohou probíhat, neboť nejsou potřeba a byl by to zločin.

Velké ekologické nevládní organizace (NGO, Non-governmental organizations) jako Greenpeace, Přátelé Země nebo WWF se nepokoušejí idealizovat nebo jinak podporovat geoinženýrství. Chovají se jednoduše tak, jako kdyby neexistovalo. Jejich mlčení o jeho pozitivních aspektech možná odráží odmítání být spojováni s úsilím o to, aby geoinženýrství vypadalo přijatelně.

„Neviditelnost“ geoinženýrství je zachována pomocí oficiálního popírání. Vojenské letectvo USA (US Air Force), jehož cisternová letadla KC-135R a KC-10 se stala známými a pozorovanými v mnoha různých částech světa, jak denně provádějí program „sluneční clony“, na svých oficiálních stránkách popisuje očitá svědectví o těchto operacích jako „výmysly, které kolují od roku 1996.“ „Air Force“, píše se (na tom webu), „neprovádí žádné experimenty s modifikací počasí ani takové programy a nemá žádné plány to dělat ani v budoucnosti.“ Obvinění z „výmyslů“ je energicky papouškováno zdánlivě velkou skupinou „debunkerů“ (debunker je jednoslovně nepřeložitelný anglický výraz a označuje člověka, který „staví do správného světla“ nebo „uvádí na pravou míru“ různé smyšlenky a fámy, pp), navštěvujících diskusní fóra o chemtrails/geoinženýrství a vytváří zde zmatky, stejně jako nelibost nad označením jako „chemies“ (jako parafráze na „commies“, česky komouši) těch, kteří se snaží upoutat pozornost na záhadné čáry na obloze. Mimoto všichni zvolení politici nad komunální úrovní, pokud vůbec kdy slyšeli o geoinženýrství, věří nebo tvrdí, že věří oficiální historce, že program sluneční clony na zmírnění změny klimatu je „výmysl“.

Jedním z dobrých důvodů úspěšnosti tajné dohody o mlčení může být dosud neurčený status geoinženýrství v mezinárodním právu. To je sporná otázka, která byla opět zkoumána v polovině 90. let environmentálním právníkem Bodanskym. Mezi otázkami, které vznesl byly následující: Kdo může činit rozhodnutí o (použití) geoinženýrství? Měly by všechny země mít oprávnění participovat na rozhodnutích? (Protože tím budou zasaženi všichni a bude to mít jak pozitivní, tak negativní dopady.) Jak by mělo být s riziky a kompenzacemi škod nakládáno? Z právního hlediska patří plány na vypouštění částic do atmosféry mezi nejproblematictější geoinženýrské návrhy, protože atmosféra nad kteroukoli zemí je součástí jejího vzdušného prostoru. Národy si činí nároky na svůj vzdušný prostor a mohou konat na jeho obranu, například sestřelením letadla. Geoinženýrské aktivity v atmosféře by mohly být pokládány za porušení národní svrchovanosti. Je zřejmé, že nejjednodušší způsob, jak se vypořádat s právními problémy tohoto druhu, hrozcími vyjednáváním nezbytných úprav mezinárodního práva, je popírat, k takové aktivitě dochází.

Zveřejnění interview v roce 2003 s údajným „insiderem“ programu sluneční clony (to není jeho oficiální název), který pracoval v Lawrence Livermore National Laboratory vnáší další světlo do obtíží spojených s propagací příznivého obrazu geoinženýrství. Na otázku, proč se v reziduích po aerosolovém postřiku našla vlákna polymerů zapuštěná v „biologickém materiálu“, insider (který dostal pseudonym Deep Shield) odpověděl vysvětlením: „Jelikož vznášející se částice nakonec spadnou do nejnižší vrstvy atmosféry a jsou vdechovány všemi formami života na povrchu, byl učiněn pokus zabránit růstu plísní přidáním do směsi zastavovače růstu plísní (mould), z nichž některé mohou být ve formě biologického materiálu.“

Deep Shield oznámil, že aerosolový postřik má potenciál způsobovat nemoci: „Někteří lidé jsou citlivější na kovy, zatímco jiní jsou citliví na polymerové chemikálie. Je pravda, že lidé onemocní a někteří zemřou. Světová zdravotnická organizace (WHO) provedla většinu studií o tomto tématu. Někteří řekli, že dopady na zdraví budou minimální, v řádu milionů nebo podobně, zatímco jiní zjistili čísla mnohem vyšší – 3 nebo 4 miliardy. Uznané odhadované ztráty (Accepted Estimated Casualties) podle WHO jsou 2 miliardy během šesti dekad. Většina z nich budou staří lidé nebo ti, kdo jsou náchylní k dýchacím problémům.“

Deep Schield zdůraznil „globalistický“ aspekt operací a potřebu, aby „se zajistilo, že chemikálie nebudou zneužity“ proti některému z účastníků projektu. „Proto jsou chemikálie smíchány a rozprášeny nad náhodným územím. To znamená, že chemikálie vyrobené v USA

mají dobrou šanci být rozprášeny nad Ruskem. Ruská letadla mohou být spatřena na obloze v USA, ale také spolu s americkými letadly na ruské obloze. Kanystry jsou zapečetěny ve třetí zemi, která nemá tušení, kam půjdou. Toto všechno zajišťuje, že štítu nebude použito jako zbraně. Nezúčastněné národy jsou sprejovány zúčastněnými národy, které musí sprejovat, aby získaly dostatek materiálu pro udržování svého národního štítu. Chápe se to tak, že nasprejování je akt stejného vojenského útoku jako střelení po letadlech.“

Jedním z důsledků tohoto sprejování nezúčastněných národů „zúčastněnými národy“ je to, že po porážce režimu strany Baath Saddama Hussaina je celý Střední východ – možná včetně Izraele, kde sprejování začalo v posledních měsících – nyní sprejován ze základem v Iráku.

Podle Deep Shiolda jsou do dlíčích rozprašovacích operací zahrnuta běžná komerční letadla a nejsou odkláněna od svých pravidelných letových drah. „Ale spojené zdroje národů země neumožňují nepřetržité sprejování. Ačkoli jsme dosáhli vysoké úrovně technologie, existují velké plochy, které musí být pokrývány téměř denně. Velké části oceánů jsou téměř ignorovány. Zbývajících ploch pevniny je více než těch, které jsou účinně pokrývány.“

Dalek toho vidět svou práci jako něco, co má být hrdě publikováno, Deep Shield pokládá existující utajení za nutné, aby se veřejnost udržela v klidu pokud možno co nejdéle: „Země umírá. Lidstvo je na cestě k zániku. Bez štítu lidstvo vymře během dvaceti nebo padesáti let. Většina lidí, kteří dnes žijí, by se toho dožila. To znamená, že zveřejnění situace, v níž se nacházíme, lze stručně shrnout tak, že žádný muž, žena a dítě na zemi nemá budoucnost, že všichni budou zabiti. Lidé by propadli panice. Nastal by ekonomický kolaps, výroba a pohyb zboží by zkolabovaly. Ve všech městech na zemi by zemřely miliony lidí. Nepokoje a násilí by během několika dní civilizační centra proměnily v ruiny.“

Utajení projektu sluneční clony mu bylo zdůvodněno, svěřuje se Deep Shield, na základě zájmů národní bezpečnosti. „Od všech, kdo o tom vědí, se očekává, že zůstanou zticha. Všichni ti, kdo mají podezření, jsou buď postaveni před problém prokázat takřka nedokazatelnou věc, nebo mají dobré důvody nadále mlčet. Předpokládám, že podobná situace panuje všude ve světě a může to být považováno za jedno z nebezpečí ohrožujících projekt. Chápu, že je zde touha potlačovat informace ne proto, že probíhá sprejování, ale proto, že se nacházíme v období lidské historie, v němž civilizace může skončit.“

Postoj Deep Shiolda je hluboce iracionální, prosáknutý stejnou psychózou jako je „válka proti terorismu“ vlády USA. Lidé, jejichž svědomí je čisté, neuvažují tímto způsobem. Deep Shield neříká nic jiného než to, co lidé z ekologického prostředí říkají sobě a druhým každý den: že lidstvo je na cestě k sebezničení. Utajování projektu sluneční clony z důvodu ohrožení národní bezpečnosti je absolutně neospravedlnitelné a je v totálním protikladu k logice, že geoinženýrství bylo navrženo jako jedna z možných odpovědí na klimatickou změnu. Geoinženýrství nebylo míněno jako jednoduchá náhrada za skutečné činy na záchranu životního prostředí, ale především jako usnadňující prostředek a doplněk reálné ochrany životního prostředí. Něco takového nemůže zůstat v utajení.

David Stewart, který dělal s „Deep Shieldem“ rozhovor, Deep Shiolda nedávno citoval, když říkal, že projekt selhal v tom, k čemu byl určen. Podal zprávu o sporu (spíš hádce s křikem) mezi uniformovanými a civilně oblečenými vojáky, kteří přišli do laboratoře Lawrence Livermore. Deep Schieldovi se zdálo, že se přou o příliš velkých výdajích na projekt, o jeho účinnosti a obecněji o dlouhodobější perspektivu lidstva. Přestože neexistují viditelné hromady těl, jak Stewart píše, zabitých aerosolovým sprejováním, existuje stále více důkazů o

lidech, kteří zemřeli na nemoci, jejichž původ pravděpodobně souvisí s projektem. Jedna černá skvrna pro oběti leží ve východním Texasu, kde v polovině 90. let byly prováděny počáteční testy postříkových materiálů. Předpovědi zvýšení výskytu Alzheimerovy choroby o 1000%, jednoho z vedlejších účinků rozsáhlé expozice účinkům hliníku, v příštích desetiletí pronikly do médií zhruba před rokem.

Projekt sluneční clona není jediným důvodem, proč je v atmosféře rozprašován aerosol. Sprejování je také prováděno pro zvýšení elektrické vodivosti v atmosféře, která usnadňuje činnost programu HAARP na Aljašce (HAARP, High Frequency Active Aural Research Program). Také některé zprávy o přítomnosti bakterií nemocí v rozprašovaném aerosolu nezapadají do vysvětlení Deep Shielda o biologických materiálech rozprašovaných za účelem boje proti plísním. To naznačuje, že jsou v běhu i černé operace, parazitující na geoinženýrské technologii, která je údajně v zájmu lidstva, a že je zneužíván personál, který věří, že smyslem jejich práce je zmírňování dopadů klimatické změny. Pokud je projekt sluneční clona používán jako zástěrka pro jiné nezákonnější a zjevně kriminální účely, pak je to další argument pro opozici vůči jeho utajování.

Mnoho dalších otázek vyžaduje vyšetření. Je současný zlatý důl nízkonákladových letů podporován státními dotacemi aeroliniím za jejich služby při rozptylování určitých látek (do ovzduší)? Pokud je to pravda a jestli jsou tvrzení Deep Shielda o financování projektu sluneční clona správná, potom se to děje na náklady daňových poplatníků. Dáme-li stranou všechny ekonomické aspekty, jak je rozumné, když křížuje oblohu více letadel, která spalují větší množství paliva, aby usnadnila zvládnout globální oteplování, způsobené nadměrným spalováním fosilních paliv? Může politika posunu k ekonomice založené na nefosilním palivu být skutečně rozvíjena vedle politiky zmírňování klimatických změn tímto způsobem (pokud je skutečně tím, čím se tváří být)?

Od objevení se první obsáhlé studie o globálním oteplování od Americké národní akademie věd v roce 1992 debata o geoinženýrství prošla řadou stádií. Polovina 90. let (období před a po Kjótu) byla obdobím extravagantních tvrzení. Doba po Kjótu, kdy tato politika začala být zřejmě uskutečňována, byla obdobím, kdy úctyhodné návrhy z předešlého dne se náhle staly „konspirační teorií“. Současné období je jedním z řízených znovuotevírání tématu takovým způsobem, že nejsou odhalovány lži a přehmaty předchozí fáze.

Nedávný článek v britském Guardianu pod titulkem „Země je o 20% temnější, říkají experti“ odhaluje, že „Lidské aktivity dělají planetu temnější a zároveň teplejší.“ Vědci věří, že „úroveň slunečního záření, jež dopadá na zemský povrch, se během posledních let zmenšila o 20%, protože znečištění ovzduší ho odráží zpátky do vesmíru a pomáhá vytvářet větší a trvalejší oblačnost.“ Jistý Jim Hansen, klimatolog pracující pro NASA, je citován, když říká: „Během posledních několika let se stalo zřejmým, že intenzita ozáření zemského povrchu se snížila.“ Článek tvrdí, že globální zatemnění je pravděpodobně způsobeno „nepatrnými částicemi jako saze a chemickými sloučeninami jako sulfáty akumulující se v atmosféře.“

Vraťme se nyní k tématu mrtvého bodu nad dohodou v Kjótu, který byl vytvořen spory mezi obhájci a oponenty globálního oteplování (nebo jednostranností vlády Spojených států, jak nám rádi říkají evropští a další mezinárodní politici). Mezinárodní ekologické organizace jako Greenpeace, Přátelé Země a WWF ukázaly svým mlčením o geoinženýrství, že nejsou ochotny pomáhat udělat je přijatelnou metodou tím, že mu propůjčí svou podporu. Měli bychom je za to ocenit. Ale zbývá úkol prolomit stěnu mlčení, která tento předmět obklopuje.

Jestliže to neudělají ekologické organizace, musíme iniciovat diskusi s nimi a dohodnout se, komu by měl připadnout tento úkol. Kdo na sebe vezme toto riziko?

*Wayne Hall je řecký občan narozený v Austrálii. Promoval na univerzitě v Sydney a je učitelem a překladatelem na volné noze v Aténách. V 80. letech byl členem nezávislého britského hnutí za jaderné odzbrojení European Political Disarmament. Na konci 80. let se stal členem redakční rady řeckého ekologického časopisu Nea Ecologia. Byl zakládajícím členem ATTAC-Hellas, řecké sekce mezinárodního občanského hnutí ATTAC a má osobní website, spravovanou řeckými studentskými novinami Diplomatic Times: <http://www.diplomatictimes.com/hddf/hddf> Je ženatý a má syna.*

<http://www.rense.com/general49/change.htm>

Překlad: Ladislav Kopecký